

GENEL KURUL KARAR

MEHMET SEYFİ OKTAY BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : 2013/6367
Karar Tarihi : 10/12/2015

Başkan : Zühtü ARSLAN
Başkanvekili : Burhan ÜSTÜN
Başkanvekili : Engin YILDIRIM
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Serruh KALELİ
Osman Alifeyyaz PAKSÜT
Recep KÖMÜRCÜ
Alparslan ALTAN
Hicabi DURSUN
Celal Mümtaz AKINCI
Erdal TERCAN
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Hasan Tahsin GÖKCAN
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Raportör : Şermin BİRTANE
Başvurucu : Mehmet Seyfi OKTAY
Vekili : Av. Şeyho SAYA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; soruşturma kapsamında kayıt altına alınan telefon görüşmelerinin basına sızdırılması, çeşitli gazetelerde yayımlanması, sorumlu kişiler hakkında yürütülen soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına karar verilmesi nedeniyle haberleşme hürriyeti ve özel hayatın gizliliği haklarının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 13/8/2013 tarihinde Anayasa Mahkemesine doğrudan yapılmıştır. Başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesi neticesinde başvurunun Komisyona sunulmasına engel teşkil edecek bir eksikliğinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. Birinci Bölüm Üçüncü Komisyonunca 24/9/2013 tarihinde, başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Birinci Bölüm tarafından 23/1/2014 tarihinde yapılan toplantıda, başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

5. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü 25/3/2014 tarihinde Anayasa Mahkemesine sunmuştur.

6. Bakanlık tarafından Anayasa Mahkemesine sunulan görüş 31/3/2014 tarihinde başvuru vekiline tebliğ edilmiştir. Başvuru vekili, Bakanlığın görüşüne karşı beyanlarını 7/4/2014 tarihinde ibraz etmiştir.

7. Birinci Bölüm tarafından 2/12/2015 tarihinde yapılan toplantıda başvurunun, niteliği itibarıyla Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 28. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Genel Kurula sevkine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

A. Olaylar

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu 20/11/1991-27/7/1994 tarihleri arasında Adalet Bakanlığı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi XVII., XIX. ve XX. dönem Ankara milletvekilliği görevlerinde bulunmuştur.

10. İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/4/2009 tarihli ve 2009/672 Teknik Takip sayılı kararında başvuruçunun suç örgütü oluşturan bir organizasyon içinde yer aldığı değerlendirilmiş, soruşturma konusu olayın aydınlatılabilmesi için o aşamada başkaca delil elde etme imkânı bulunmadığı gerekçesiyle telefonunun üç ay süreyle dinlenilmesine karar verilmiştir.

11. Başvurucu, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen ve kamuoyunda "Ergenekon soruşturması" adıyla anılan soruşturma (*Mustafa Ali Balbay*, B. No: 2012/1272, 4/12/2013, §§ 18-34; *Mehmet Haberal*, B. No: 2012/849, 4/12/2013, §§ 20-37) kapsamında 8/6/2010 tarihinde gözaltına alınıp serbest bırakılmıştır.

12. Gözaltına alındığı gün ve takip eden 9/6/2010 ve 10/6/2010 tarihlerinde, bazı ulusal basın organları ve televizyon kanallarında başvuruçunun anılan soruşturma kapsamında dinlenen ve kayıt altına alınan telefon görüşmelerinin içeriklerine ve soruşturma kapsamındaki iddialar hakkındaki haber ve yorumlara yer verilmiştir. Bu haberlerin başlıkları şöyledir: 8/6/2010 tarihli Sabah gazetesinde "*Yargıtay'a Oktay Eli*", "*Seyfi Oktay: Bu Arkadaşlar Benim Ekipten*", 9/6/2010 tarihli Star gazetesinde "*Tarafsız Yargı*", "*Oktay ve ...le Dedeman'da Buluşmuşlar*", 10/6/2010 tarihli Star gazetesinde "*Dedeman'dan Önce Adada Buluşma*", 9/6/2010 tarihli Bugün gazetesinde, "*Adaletin İpini Böyle Çekmişler*", "*Şok Eden Müthiş Çark*", "*Haksız Tahliyeler Gözaltında*", "*Katilleri Bile Aklamaya Çalışmışlar*", 9/6/2010 tarihli Zaman gazetesinde, "*Müdahale Etmediği Dava Yok*", "*İşte O*

Atamalar”, “Çankaya Belediyesi Dava Kaybedeceğini Anlayınca Oktay'ı Aramış”, “Ne Demek Efendim Elimden Geleni Yaparım”, “Dev Yol Davası Samıgından Seyfi Amca Hangi Yargıca Gideyim”, 9/6/2010 tarihli Yeni Şafak gazetesinde “Bağımsız Yargı Seyfi'ye Bağlı”, “Bağımsız Yargıda Seyfi Dede Oyunları”, 10/6/2010 tarihli Vakit gazetesinde “Katil İçin de Devreye Girmiş”, “Her Yerde Seyfi Dede”, “Seyfi Dededen Yargıya 51 Müdahale”, 10/6/2010 tarihli Taraf gazetesinde “Yargının Godfather'ı”.

13. Başvurucu, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına hitaben yazdığı 19/7/2010 tarihli dilekçe ile belirtilen haberleri yapan gazeteciler ve soruşturma kapsamındaki bilgileri basına sızdıran meçhul görevliler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 132. ve 285. maddelerinde tanımlanan suçları işledikleri iddiasıyla şikâyetçi olmuştur.

14. Başvurucunun şikâyeti üzerine Fatih Cumhuriyet Başsavcılığınca 2010/18046 sayılı soruşturma dosyası açılmış ancak 27/8/2010 tarihinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının yetkili olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir.

15. 17/9/2010 tarihinde Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığınca da Fatih Cumhuriyet Başsavcılığının yetkili olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verilmiştir. Soruşturma evrakını yeniden ele alan Fatih Cumhuriyet Başsavcılığınca başvuru tarafından şikâyet edilen hususlara ilişkin ilgili soruşturmada görev alan emniyet amirleri ve polis memurları tespit edilmiş; 30/12/2010, 6/1/2011, 7/1/2011 ve 27/5/2011 tarihlerinde otuz üç kolluk görevlisinin ifadesi alınmıştır.

16. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun (HSYK) 12/7/2011 tarihli ve 233 sayılı kararında Şişli, Fatih, Beyoğlu, Eyüp, Sarıyer Adliyelerinin kapatılarak İstanbul Adliyesi ile birleştirilmelerine; bu Adliyelerin Cumhuriyet Savcılıklarında bulunan dosyaların İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmesi üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Memur Suçları Soruşturma Bürosu tarafından başvuru şikâyetine ilişkin dosyada incelemelere devam olunmuş; bir kısım basın mensubu yönünden evrak, tefrik edilerek soruşturma yürütülmek üzere ilgili bürolara aktarılmıştır.

17. Anılan Başsavcılık tarafından şüpheli emniyet görevlileri hakkında İstanbul Emniyet Müdürlüğünde yürütülen disiplin soruşturmasına ait bilgilerin alınması ve söz konusu haberleri yapan gazetecilerin tanık olarak beyanlarının da tespit edilmesinden sonra 13/8/2012 tarihli ve Soruşturma No: 2010/184603, K.2012/45600 sayılı kararla kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

“... ”

Suçta konu olay kapsamında şüpheli emniyet görevlileri hakkında İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan disiplin soruşturması neticesinde 07/09/2010 tarihinde müştekiler hakkındaki soruşturmada gizliliğin ihlalinin emniyet görevlileri tarafından gerçekleştirildiğini ortaya koyacak herhangi bir bulguya rastlanılmaması nedeniyle disiplin soruşturması açılmasına gerek olmadığı ve dosyanın işlemiden kaldırılması yönünden karar verildiği ve kararın 29/09/2010 tarihinde onaylandığı,

Müştekilerin şikâyeti ile ilgili olarak İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (CMK 250. Madde ile Görevli) 2010/857 soruşturma sayılı dosyasında, ... şüphelilerin görev aldıklarının anlaşıldığı,

... beyanları alınan, ... şüpheliler savunmalarında; olay tarihi olan 02/03/2009 tarihi itibari ile İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube

Müdürlüğünde görev yaptıklarını, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının (CMK 250. Madde ile Görevli) 2010/857 soruşturma sayılı dosyasında birlikte görev aldıklarını, olay kapsamında 02/03/2009 tarihinde soruşturmaya başlandığını, 04/06/2010 tarihinde de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'na (CMK 250. SYM) fezleke ile gönderildiğini, yapmış oldukları görev ve almış oldukları talimatlar kapsamında gerekli operasyonları ve aramaları yapıp, bu hususta elde edilen bilgi, belge ve delillerle ilgili tahkikat dosyasını ilgili C. Savcılığına teslim edip, bu kapsamda görevlerini tamamladıklarını, müştekilerin şikayet dilekçelerinde belirtmiş oldukları ilgili gazetelerde çıkan haber ve içerikleri ile kendilerinin herhangi bir ilgilerinin bulunmadığını, belge veya bilgi sızdırmalarının söz konusu olmadığını, gazetec(i)leri tanımadıklarını, kendilerine yönelik suçlamaların herhangi bir delile dayanmayan soyut nitelikte iddialar olduğunu, ayrıca gazetede yer alan haberlerin kaynağını da bilmediklerini belirterek kendilerini savundukları,

Suçta konu olay ve gazetede yer alan haberlere ilişkin, haberleri yapan ilgili muhabirlerin alınan beyanlarında; gerek televizyonlarda yapılan haberler, gerekse kamuoyunun yakın ilgisi nedeniyle kamu yararı ve haber niteliği taşıdığından diğer bir kısım muhabir arkadaşları ile birlikte gerekli inceleme ve araştırmayı yaptıklarını, bu hususta kendi aralarında bilgi paylaşımında bulduklarını, bu bağlamda elde ettikleri bilgileri gazetelerinde haber yaptıklarını, buna ilişkin haberleri internet siteleri ve haber programları ile aynı konuda çalışma yapan diğer muhabir arkadaşları ile yapmış oldukları bilgi alışverişi sonucunda elde ettiklerini, ancak suçta konu haberlere ilişkin bilgi ve belgeleri kesinlikle herhangi bir Emniyet Görevlisinden almadıklarını, ayrıca 5187 sayılı Basın Kamununun 12. maddesi kapsamında; haber kaynaklarını açıklamak zorunda da olmadıklarını beyan ettikleri,

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığımızca yapılan soruşturma, toplanan deliller, şikayet dilekçesi, şüphelilerin beyanları, tanık anlatımları ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; müştekilerin şikayet dilekçelerinde belirtmiş oldukları suçta konu olaylara ilişkin olarak haberleri yapan gazete yetkilileri ve muhabirleri hakkında ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarınca gerekli soruşturmaların yürütüldüğü,

Belirtilen olay ve operasyon kapsamında görev alan şüpheli kolluk görevlilerinin olaya ilişkin elde ettikleri bir kısım bilgi ve belgeleri basına sızdırarak gizliliği ihlal ve görevi kötüye kullanma suçlarını işlediklerinden bahisle haklarında şikayetçi olunmuş ise de; tüm dosya kapsamı itibarıyla gazetelerde yer alan haberlerin şüpheli kolluk görevlileri tarafından servis edildiğine ilişkin soyut iddia dışında somut herhangi bir delil ve kaniye ulaşılamadığı, tanık olarak beyanı alınan gazete muhabirlerinin de, gazetelerinde yer alan haberlerin kaynağının kesinlikle şüpheli kolluk görevlileri olmadığını beyan ettikleri, bu kapsamda şüphelilerin üzerilerine atılı suçları işledikleri konusunda haklarında kamu davası açmayı gerektirecek nitelikte ve yoğunlukta herhangi bir delil veya şüphe bulunmadığı anlaşılmakla; şüpheliler hakkında ...kamu adına kovuşturmaya yer olmadığına, ..."

18. Başvurucu, bu karara karşı itiraz yoluna başvurmuştur. Bakırköy 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 3/7/2013 tarihli ve 2013/682 Değişik İş sayılı kararında "... Suçun niteliği, dosya kapsamı, mevcut delil durumuna göre ... kovuşturmaya yer olmadığına dair kararında bir isabetsizlik bulunmadığı ..." gerekçesiyle itirazın reddine karar verilmiştir.

19. Anılan karar başvurusu 18/7/2013 tarihinde tebliğ edilmiş, başvuru 13/8/2013 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

20. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosu tarafından söz konusu haberleri yapan bazı gazeteciler aleyhine 5237 sayılı Kanun'un 285. maddesinde düzenlenen gizliliği ihlal suçu isnadıyla kamu davası açıldığı anlaşılmıştır.

B. İlgili Hukuk

21. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun olay tarihinde yürürlükte olan "*İletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması*" kenar başlıklı 135. maddesinin ilgili bölümleri şöyledir:

"(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmalarda, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir ve kayda alınabilir. Cumhuriyet savcısı kararını derhâl hâkimin onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmidört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılır.

(2) Şüphelinin tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması hâlinde, alınan kayıtlar derhâl yok edilir.

(3) Birinci fıkra hükmüne göre verilen kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespitte imkân veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok üç ay için verilebilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(4) Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, kullanmakta olduğu mobil telefonun yeri, hâkim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir. Bu hususa ilişkin olarak verilen kararda, kullanılan mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok üç ay için yapılabilir; bu süre, bir defa daha uzatılabilir.

(5) Bu Madde hükümlerine göre alınan karar ve yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur.

(6) Bu Madde hükümleri ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir:

a) Türk Ceza Kanununda yer alan;

8. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (iki, yedi ve sekizinci fıkralar hariç, Madde 220),

..

(7) Bu Maddede belirlenen esas ve usuller dışında hiç kimse, bir başkasının telekomünikasyon yoluyla iletişimini dinleyemez ve kayda alamaz."

22. 5271 sayılı Kanun'un 137. maddesi şöyledir:

“(1) 135 inci maddeye göre verilecek karar gereğince Cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği adli kolluk görevlisi, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşların yetkililerinden iletişimin tespiti, dinlenmesi veya kayda alınması işlemlerinin yapılmasını ve bu amaçla cihazların yerleştirilmesini yazılı olarak istediğinde, bu istem derhâl yerine getirilir; yerine getirilmemesi hâlinde zor kullanılabilir. İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır.

(2) 135 inci maddeye göre verilen karar gereğince tutulan kayıtlar, Cumhuriyet Savcılığınca görevlendirilen kişiler tarafından çözümlenerek metin hâline getirilir. Yabancı dildeki kayıtlar, tercüman aracılığı ile Türkçe'ye çevrilir.

(3) 135 inci maddeye göre verilen kararın uygulanması sırasında şüpheli hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi ya da aynı maddenin birinci fıkrasına göre hâkim onayının alınamaması halinde, bunun uygulanmasına Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl son verilir. Bu durumda, yapılan tespit veya dinlemeye ilişkin kayıtlar Cumhuriyet savcısının denetimi altında en geç on gün içinde yok edilerek, durum bir tutanakla tespit edilir.

(4) Tespit ve dinlemeye ilişkin kayıtların yok edilmesi halinde soruşturma evresinin bitiminden itibaren, en geç onbeş gün içinde, Cumhuriyet Başsavcılığı, tedbirin nedeni, kapsamı, süresi ve sonucu hakkında ilgisine yazılı olarak bilgi verir.”

23. 5271 sayılı Kanun'un “Soruşturmanın gizliliği” başlıklı 157. maddesi şöyledir:

“(1) Kanunun başka hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.”

24. 5237 sayılı Kanun'un “Haberleşmenin gizliliğini ihlal” başlıklı 132. maddesi şöyledir:

“(1) Kişiler arasındaki haberleşmenin gizliliğini ihlâl eden kimse, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Bu gizlilik ihlâli haberleşme içeriklerinin kaydı suretiyle gerçekleşirse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(2) Kişiler arasındaki haberleşme içeriklerini hukuka aykırı olarak ifşa eden kimse, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Kendisiyle yapılan haberleşmelerin içeriğini diğer tarafın rızası olmaksızın alenen ifşa eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

(4) Kişiler arasındaki haberleşmelerin içeriğinin basın ve yayın yolu ile yayınlanması hâlinde, ceza yarı oranında artırılır.”

25. 5237 sayılı Kanun'un “Gizliliğin ihlali” başlıklı 285. maddesinin 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önceki hâliyle (1) ve (3) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Soruşturmanın gizliliğini alenen ihlâl eden kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Ancak, soruşturma aşamasında alınan ve kanun hükmü gereğince gizli tutulması gereken kararların ve bunların gereği olarak yapılan işlemlerin gizliliğinin ihlâlî açısından aleniyetin gerçekleşmesi aranmaz.

(3) Bu suçların basın ve yayın yoluyla işlenmesi hâlinde, ceza yarı oranında artırılır.”

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

26. Mahkemenin 10/12/2015 tarihinde yapmış olduğu toplantıda, başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

27. Başvurucu; hakkında çıkan haberler nedeniyle eski Adalet Bakanı olarak hakarete ve iftiraya uğradığını, toplum nazarında küçük düşürülmeye çalışıldığını, hakkında yürütülen gizli soruşturma kapsamında kayıt altına alınan telefon görüşmelerinin basına sızdırıldığını, bu şekilde kamuoyu önünde suçlu olarak ilan edildiğini, soruşturma kapsamındaki bilgileri sızdıran kişilerin tespit edilerek cezalandırılmaları için Cumhuriyet Başsavcılığına şikâyetle bulunduğunu; idari soruşturmanın, potansiyel şüphelilerin bağlı olduğu Emniyet Müdürlüğü tarafından yürütüldüğünü ve Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından ise yetersiz ve eksik soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini belirterek Anayasa'nın 17., 20., 22., 36., 38. ve 40. maddelerinde düzenlenen temel hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu, ihlalin tespiti ile 50.000 TL manevi tazminat ödenmesi talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

28. Anayasa'nın 22. maddesinde öngörülen haberleşme hürriyeti, kişinin kesintiye uğramadan ve sansür edilmeden başkalarıyla iletişim kurma hakkıdır. Bu özgürlük, çok daha geniş bir alanı kaplayan “özel hayatın” bir yönünü oluşturur (AYM, E.2008/115, K.2011/86, 2/6/2011). Haberleşme hürriyeti, haberleşmenin gizliliğini de güvence altına almaktadır. Dolayısıyla “haberleşmenin gizliliği” kavramı, özel hayatın gizliliği kavramı içinde yer almakla birlikte özel önemi ve gereklilikleri nedeniyle Anayasa'da ayrı bir maddede düzenlenmiştir.

29. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Somut olayda başvuru, kayıt altına alınan telefon görüşmelerinin basına sızdırılması ve şüpheliler hakkında yürütülen soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesiyle ilgili olarak adil yargılanma, masumiyet karinesi, özel hayatın gizliliği hakkı ve haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmüş ise de başvurucunun söz konusu iddiaları, Anayasa'nın 22. maddesinde yer alan haberleşme hürriyeti ve haberleşmenin gizliliği hakkı çerçevesinde ele alınmıştır.

30. Başvurucunun, söz konusu haberler nedeniyle eski Adalet Bakanı olarak hakarete ve iftiraya uğradığı, toplum nazarında küçük düşürülmeye çalışıldığı yolundaki şikâyeti ise Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında koruma altına alınan kişisel itibarın korunmasını isteme hakkı kapsamında incelenmiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

a. Kişisel İtibarın Korunmasını İsteme Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

31. Başvurucu, söz konusu haberler nedeniyle eski Adalet Bakanı olarak hakarete ve iftiraya uğradığını, toplum nazarında küçük düşürülmeye çalışıldığını belirterek şeref ve itibarına saldırıda bulunulduğunu ileri sürmüştür.

32. Bakanlık, kişisel itibarın korunmasını isteme hakkı kapsamında görüş bildirmemiştir.

33. Anayasa'nın 148. maddesinin üçüncü ve 30/3/2011 sayılı ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 45. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilmek için ihlal iddiasının dayanağı olan işlem, eylem ya da ihmal için kanunda öngörölmüş olan idari ve yargısal başvuru yollarının tamamının tüketilmiş olması gerekmektedir.

34. Üçüncü kişiler tarafından şeref ve itibara yapılan müdahalelerle ilgili olarak yalnızca ceza muhakemesi yoluna başvurulmuş olması, bireysel başvuruda bulunabilmek için gerekli olan etkili tüm başvuru yollarının tüketilmesi koşulunun yerine getirildiği anlamına gelmez. Başvurucunun şeref ve itibarına yönelik müdahalelerle ilgili olarak hukuk davası açmak suretiyle de şikâyetlerini derece mahkemeleri önünde ileri sürebilmesi ve giderim sağlayabilmesi mümkündür. Özellikle somut başvuruya konu ihlal iddiasına benzer uyumsuzluklar açısından hukuki tazmin yolunun daha yüksek başarı şansı sunabilecek, kullanılabilir ve etkili bir başvuru yolu olduğu anlaşılmaktadır (*Adnan Oktar (3)*, B. No: 2013/1123, 2/10/2013, §§ 32-45; *Halkevleri Derneği ve İlknur Birol*, B. No: 2013/577, 30/6/2014, §§ 25-33;).

35. Başvurucu, şeref ve itibarına yapıldığını iddia ettiği müdahale nedeniyle gazeteciler hakkında yalnızca suç duyurusunda bulunmuş; herhangi bir hukuk davası açmamıştır. Yukarıda yer verilen tespitler çerçevesinde şeref ve itibara karşı yapıldığı iddia edilen müdahaleler ile ilgili olarak başvuru tarafından yalnızca ceza muhakemesi yoluna başvurulmuş olduğu dikkate alındığında Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunabilmek için tüm başvuru yollarının tüketilmesi koşulunun yerine getirildiği söylenemez.

36. Açıklanan nedenlerle başvurunun bu kısmının *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Haberleşme Hürriyetinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia

37. Başvurucunun haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin şikâyeti açıkça dayanaktan yoksun olmadığı gibi başka bir kabul edilemezlik nedeni de bulunmadığı anlaşıldığından başvurunun bu kısmının kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

38. Başvurucu; hakkında yürütölen gizli soruşturma kapsamında kayıt altına alınan telefon görüşmelerinin basına sızdırıldığını, soruşturma kapsamındaki bilgileri sızdıran kişilerin tespit edilerek cezalandırılmaları için Cumhuriyet Başsavcılığına şikâyette bulunduğunu; idari soruşturmanın, potansiyel şüphelilerin bağı olduğu Emniyet Müdürlüğü tarafından yürütöldüğünü ve ayrıca Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yetersiz ve eksik soruşturma sonucunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildiğini belirterek haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

39. Bakanlık görüşünde telefon kayıtlarının basına sızdırılmasının doğrudan doğruya kamu görevlileri eliyle gerçekleştiği konusunda bir tespitin mevcut olmadığı, başvuruçunun şikâyeti üzerine görevli polis memurları hakkında soruşturma başlatılarak ifadelerinin alındığı, ayrıca haberi yapan muhabirin de dinlendiği belirtilmiştir.

40. Bakanlık görüşüne karşı cevabında başvuruçucu, önceki iddialarını tekrar etmiştir. Başvuruçucu, ayrıca hakkında "*Ergenekon terör örgütünün amacı doğrultusunda yürütölmekte olan kovuşturmayı etkileme ve yönlendirme faaliyetleri içerisinde olmak*"

neniyle kamu davası açıldığını, bu davaya yönelik olarak bir mahkeme kararına dayanılmadan telefonlarının dinlendiğini ve görüşme kayıtlarının hukuka aykırı delil niteliğinde olduğunu da ileri sürmüştür.

41. Başvurucunun bu iddialarının başvuru konusu olan müdahaleden farklı bir müdahaleye yönelik yeni bir ihlal iddiası niteliğinde olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla 6216 sayılı Kanun'un 47. maddesinin (3) numaralı fıkrasında yer alan açık hüküm karşısında başvuru formunda beyan edilmeyen söz konusu hak ihlali iddiasının bu başvuru kapsamında incelenmesine olanak bulunmamaktadır.

42. Başvuru formu ve eklerinde başvurucu, telefonunun dinleme kayıtlarının sızdırılarak medyada yayımlanmasından dolayı haberleşmenin gizliliği hakkının ihlal edildiğini ileri sürdüğünden inceleme bu ihlal iddiasıyla sınırlı olacaktır.

43. Anayasa'nın 22. maddesi şöyledir:

"Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir."

44. Anayasa'nın 22. maddesinde, herkesin haberleşme özgürlüğüne sahip olduğu ve haberleşmenin gizliliğinin esas olduğu hüküm altına alınmıştır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 8. maddesinde de herkesin haberleşmesine saygı gösterilmesini isteme hakkına sahip olduğu belirtilmiştir. Posta, elektronik posta, telefon, faks ve internet aracılığıyla yapılan haberleşme faaliyetlerinin haberleşme özgürlüğü ve haberleşmenin gizliliği kapsamında değerlendirilmesi gerekir (*Mehmet Koray Eryaşa*, B. No: 2013/6693, 16/4/2015, § 49).

45. Anayasa'nın 22. maddesi ve Sözleşme'nin ortak koruma alanı, haberleşme özgürlüğünün yanı sıra içeriği ve biçimi ne olursa olsun, haberleşmenin içeriğinin gizliliğini de güvence altına almaktadır. Haberleşme bağlamında, bireylerin karşılıklı veya toplu olarak sözlü, yazılı ve görsel iletişimlerine konu olan ifadelerinin gizliliğinin sağlanması gerekir (*Yasemin Çongar ve diğerleri*, B. No: 2013/7054, 6/1/2015 § 49).

46. Kamu makamlarının, bireyin haberleşme özgürlüğüne ve haberleşmesinin gizliliğine keyfi bir şekilde müdahale etmesinin önlenmesi, Anayasa ile sağlanan güvenceler kapsamında yer almaktadır. Haberleşmenin içeriğinin denetlenmesi, haberleşmenin gizliliğine ve dolayısıyla haberleşme özgürlüğüne yönelik ağır bir müdahale oluşturur. Bununla birlikte haberleşme özgürlüğü, mutlak nitelikte olmayıp meşru birtakım sınırlamalara tabidir. Bu kapsamdaki özel sınırlama ölçütleri, Anayasa'nın 22. maddesinin ikinci fıkrasında sayılmıştır (*Mehmet Koray Eryaşa*, § 50).

47. Anayasa'nın 22. maddesinin ikinci fıkrasına göre millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak ve usulüne göre verilmiş hâkim kararı ile veya aynı sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri ile haberleşme özgürlüğüne ve haberleşmenin gizliliğine müdahale edilebilir. Yetkili merciin kararı yirmi dört saat içinde

görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi hâlde karar kendiliğinden kalkar.

48. Anayasa'nın "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması" kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

49. Belirtilen Anayasa hükmü, hak ve özgürlükleri sınırlama ve güvence rejimi bakımından temel öneme sahip olup, Anayasa'da yer alan bütün hak ve özgürlüklerin yasa koyucu tarafından hangi ölçütler göz önünde bulundurularak sınırlandırılabilceğini ortaya koymaktadır. Anayasa'nın bütünselliği ilkesi çerçevesinde Anayasa kurallarının bir arada ve hukukun genel kuralları göz önünde tutularak uygulanması zorunlu olduğundan belirtilen düzenlemede yer alan başta kanun ile sınırlama kaydı olmak üzere tüm güvence ölçütlerinin, Anayasa'nın 22. maddesinde yer verilen hakkın kapsamının belirlenmesinde de gözetilmesi gerektiği açıktır (*Sevim Akat Eşki*, B. No: 2013/2187, 19/12/2013, § 35).

50. Anayasa Mahkemesinin *Ahmet Temiz* (B. No: 2013/1822, 20/5/2015, §§ 28-34) kararında haberleşme özgürlüğüne yapılan müdahalelerin değerlendirilmesine ilişkin temel ilkeler belirlenmiştir. Gizli uygulanmaları nedeniyle kötüye kullanılma riski barındıran, haberleşmenin gizliliğine yönelik tedbirlerin uygulama alanı ve usulünün açık kanun hükümleri ile düzenlenmesi şarttır. Buna göre haberleşme özgürlüğüne yapılan müdahale, öncelikle kanunla öngörülmalıdır. Müdahalenin yasal dayanağını oluşturan mevzuatın "ulaşılabilir", "yeterince açık" ve belirli bir eylemin gerektirdiği sonuçlar açısından "öngörülebilir" olması gerekir. İkinci olarak söz konusu sınırlandırma "meşru bir amaca" dayalı olmalıdır. Bunun yanı sıra müdahale demokratik bir toplumda gerekli ve ölçülü olmalıdır (Benzer yöndeki Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararı için bkz. *Amann/İsviçre*, B. No: 27798/95, 16/2/2000, §§ 55, 56).

51. AİHM kararlarında, gizli tedbirlere ilişkin kanun hükümlerinin içermesi gereken asgari unsurlar sıralanmıştır. Bu kapsamda izleme kararı verilmesine yol açabilecek suçların niteliği, iletişimlere izlenecek kişi kategorisi, izleme sürelerinin sınırları, elde edilen verilerin inceleme, değerlendirme ve saklanmalarına ilişkin esaslar, verilerin başkalarıyla paylaşılmasına ilişkin önlemler ve elde edilen verilerin ortadan kaldırılmasına ilişkin koşulların kanunda açık bir şekilde düzenlenmesi gereklidir (*The Association For European Integration and Human Rights ve Ekimdzhiev/Bulgaristan*, B. No: 62540/00, 28/6/2007, §§ 76, 77; *Roman Zakharov/Rusya*, B. No: 47143/06, 4/12/2015, § 171).

52. Hukukumuzda iletişimin denetlenmesine ilişkin temel düzenlemeler 5271 sayılı Kanun'un 135. ve 137. maddelerinde yer almaktadır. Müdahale tarihi itibarıyla yürürlükteki hâliyle 135. maddeye göre sadece sınırlı sayıda sayılan suç türleri bakımından yapılan soruşturmalarda, suç işlendiğine ilişkin kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda hâkim; gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin tespit edilebileceği, dinlenebileceği ve kayda alınabileceği, Cumhuriyet savcısının kararını derhâl hâkimin onayına sunacağı ve hâkimin kararını en geç yirmi dört saat içinde vereceği, sürenin dolması veya hâkim tarafından aksine karar verilmesi hâlinde tedbirin Cumhuriyet savcısı tarafından derhâl kaldırılacağı düzenlenmiştir. Aynı maddede, hâkim kararında yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespitte imkân veren kodu, tedbirin

türü, kapsamı ve süresinin belirtileceği, tedbir kararının en çok üç ay için verilebileceği düzenlenmiştir.

53. 5271 sayılı Kanun'un 135. ve 137. maddelerinde telefon görüşmelerinin dinlenmesine yönelik açık ve detaylı kurallar ortaya konmuş, kamu makamlarının değerlendirme yetkisinin kapsam ve sınırları net bir şekilde belirtilmiştir. Aynı şekilde dinleme tedbirinin hangi suçlar için verileceği ve süresi ile kayıtların saklanma ve imha edilme şartları belirlenmiştir. Ayrıca acil hâllerde dahi dinleme tedbirinin alınmasının, keyfiliğe karşı yeterli bir güvence sağlayacak şekilde hâkim onayına tabi tutulması öngörülmüştür. Buna göre müdahalenin dayanağı olan kanun hükümleri, hak ve özgürlüğe yöneltilen müdahalelerin sınırlarını yeterli açıklıkta ortaya koyan, erişilebilir ve öngörülebilir niteliktedir. Yapılan değerlendirmeler neticesinde 5271 sayılı Kanun'un anılan maddelerinin "kanunilik" ölçütünü karşıladığı sonucuna varılmıştır. (*Rıdvan Bayram*, B. No: 2013/1171, 9/9/2015, § 43 ; benzer yöndeki AİHM kararı için bkz. *Gürsel Duran ve diğerleri/Türkiye* (k.k.), B. No: 39254/07..., 11/1/2011).

54. Somut olayda İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesinin 16/4/2009 tarihli ve 2009/672 Teknik Takip, 2008/1692 Soruşturma sayılı kararında başvurunun suç örgütü oluşturan bir organizasyon içinde yer aldığı değerlendirildiği, soruşturma konusu olayın aydınlatılabilmesi için bu aşamada başkaca delil elde etme imkânı bulunmadığı gerekçesiyle telefonunun üç ay süreyle dinlenilmesine karar verildiği görülmüştür.

55. Başvurunun şikâyetinin özünü, telefon dinleme kayıtlarının sızdırılarak medyada yayımlanmasından dolayı haberleşmenin gizliliği hakkının ihlal edildiği hususu oluşturmaktadır.

56. AİHM kararlarında taraf devletlerin, Sözleşme'nin 8. maddesi kapsamında korunan haklar bakımından keyfi müdahalede bulunmama şeklindeki negatif yükümlülüklerinin yanı sıra bu hakların etkili bir şekilde korunmasını sağlamak için gerekli tedbirleri almak şeklinde pozitif yükümlülükleri olduğu vurgulanmıştır (*Craxi/İtalya*, (2) B. No: 25337/94, 17/7/2003, § 73; *Apostu/Romanya*, B. No: 22765/12, 3/2/2015, § 118).

57. Bunun yanı sıra kamu makamlarının, kişisel nitelikteki verilerin veya haberleşme kayıtlarının ifşa edilmesini önleme; bu kayıtların medyada yayımlanması suretiyle haberleşmenin gizliliğine müdahale edilmesi durumunda ise etkili bir soruşturma yürütülmesi ve sorumluların cezalandırılmasının sağlanması konusunda pozitif nitelikte usul yükümlülüğü bulunmaktadır. (*Craxi/İtalya* (2), §§ 73, 74; *Cariello/İtalya*, B. No: 14064/07, 30/4/2013, §§ 83, 84; *Apostu/Romanya*, § 118).

a. Haberleşme Hürriyetinin Maddi Boyutunun İhlal Edildiğine İlişkin İddia

58. Anayasa'nın 22. maddesi "*Devletin temel amaç ve görevleri*" kenar başlıklı 5. maddedeki genel yükümlülükle birlikte yorumlandığında kamu makamları tarafından, haberleşmenin gizliliği hakkının etkili bir şekilde korunmasını sağlamak, kişisel nitelikteki verilerin ve gizli tutulması gereken haberleşme kayıtlarının ifşa edilmesini önlemek üzere bütün tedbirlerin alınması, bunun için yasal düzenlemelerin yapılmasının yanı sıra gerekli organizasyonun kurulması ve personelin de bu konuda eğitilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır (AİHM'in yaklaşımı için bkz. *Apostu/Romanya*, § 131).

59. Bu kapsamda, nasıl ki gizli uygulanmaları nedeniyle kötüye kullanılma riski içeren telefon dinleme tedbirlerinin uygulama alanı ve usulünün çok sıkı kural ve koşullara bağlanması ve titiz bir yargısal denetime tabi tutulması gerekirse kişiler hakkında henüz kamu davası açılmadan önce soruşturma makamlarınca telefon dinleme tedbiri sonucu elde

b. Haberleşme Hürriyetinin Usul Boyutunun İhlal Edildiği İddiası

66. Yukarıda belirtilen ilkeler uyarınca soruşturma dosyasında yer alan bilgilerin ifşa edilmesini önlemede yetersiz kaldığı tespit edilen kamu makamlarının, söz konusu kayıtların medyada yayımlanması suretiyle haberleşmenin gizliliğine müdahale edilmesi sonrasında etkili bir soruşturma yürütülmesi ve sorumluların cezalandırılmasının sağlanması konusunda üzerlerine düşen pozitif nitelikteki usul yükümlülüğünü somut olayda yerine getirip getirmediği yönünden de inceleme yapılması gerekmektedir.

67. Başvuru konusu olayın koşullarına bakıldığında başvurucu, Cumhuriyet Başsavcılığına verdiği 19/7/2010 tarihli şikâyet dilekçesiyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2010/857 sayılı soruşturma dosyasında iletişimin dinlenmesi sonucu elde edilen tüm konuşmalarının basına sızdırıldığını, bu şekilde gizliliğin ihlali suçunun işlendiğini iddia ederek suçluların cezalandırılmasını talep etmiştir.

68. Ceza soruşturmasına ilişkin süreç incelendiğinde başvurucunun 19/7/2010 tarihli şikâyeti üzerine Fatih Cumhuriyet Başsavcılığına 2010/18046 sayılı soruşturma dosyası açıldığı, anılan Başsavcılığın 27/8/2010 tarihli ve 2010/18046 Soruşturma, K. 2010/2257 sayılı kararıyla Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının yetkili olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verildiği, Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığının 17/9/2010 tarihli ve 2010/100100 Soruşturma, K. 2010/10137 sayılı kararıyla ise Fatih Cumhuriyet Başsavcılığının yetkili olduğu gerekçesiyle yetkisizlik kararı verildiği, dosyayı yeniden ele alan Fatih Cumhuriyet Başsavcılığınca başvurucu tarafından şikâyet edilen hususlara ilişkin soruşturmada görev alan emniyet amirleri ve polis memurlarının tespit edildiği ve 30/12/2010, 6/1/2011, 7/1/2011 ve 27/5/2011 tarihlerinde otuz üç kolluk görevlisinin ifadelerinin alındığı görülmüştür. HSYK'nın 12/7/2011 tarihli ve 233 sayılı kararıyla Şişli, Fatih, Beyoğlu, Eyüp, Sarıyer adliyelerinin kapatılarak İstanbul Adliyesi ile birleştirilmelerine, bu adliyelerin Cumhuriyet Savcılıklarında bulunan dosyaların İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verildiği, bunun üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başvurucunun şikâyetine ilişkin dosyada incelemelere devam olunduğu, bir kısım basın mensubu ve görevliler yönünden evrakın tefrik edilerek soruşturma yürütülmek üzere ilgili bürolara aktarıldığı anlaşılmıştır. Anılan Başsavcılık tarafından şüpheli emniyet görevlileri hakkında İstanbul Emniyet Müdürlüğünde yürütülen disiplin soruşturmasına ait bilgilerin alınması ve söz konusu haberleri yapan gazetecilerin tanık olarak beyanlarının da tespitinden sonra 13/8/2012 tarihli ve 2010/184603 Soruşturma, K.2012/45600 sayılı kararla kovuşturmaya yer olmadığına karar verildiği anlaşılmıştır. Anılan kararda, gazetelerde yer alan haberlerin şüpheli kolluk görevlileri tarafından servis edildiğine ilişkin soyut iddia dışında somut herhangi bir delil ve kaniya ulaşılamadığı, tanık olarak beyanı alınan gazete muhabirlerinin de gazetelerinde yer alan haberlerin kaynağının kesinlikle şüpheli kolluk görevlileri olmadığını beyan ettikleri, bu kapsamda şüphelilerin üzerlerine atılı suçları işledikleri konusunda haklarında kamu davası açmayı gerektirecek nitelikte ve yoğunlukta herhangi bir delil veya şüphe bulunmadığı gerekçesine yer verilmiştir.

69. Başvurucu tarafından anılan karara 6/9/2012 tarihinde itiraz edildiği ancak Bakırköy 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 3/7/2013 tarihli ve 2013/682 Değişik İş sayılı kararıyla itirazın reddedildiği görülmüştür.

70. Somut olayda, söz konusu kayıtların medyada yayımlanması suretiyle haberleşmenin gizliliğine müdahale edilmesi üzerine İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturmanın etkili soruşturma koşullarını taşıdığından da söz etmek mümkün değildir. Cumhuriyet Savcılığı tarafından iki yıllık soruşturma sürecinde ilgili kolluk görevlilerinin ve basın mensuplarının ifadelerinin alınmasından başka hiçbir işlem

yapılmamıştır. Başka bir ifadeyle olayın tüm yönlerinin ortaya konulmadığı ve varsa sorumlu kişilerin belirlenebilmesine imkân tanıyan etkili bir soruşturma yapılmadığı, soruşturma sonunda ulaşılan sonucun da elde edilen delillerin kapsamlı ve nesnel bir analizine dayalı olmadığı, sonuç olarak sızmanın nasıl gerçekleştiği konusunda hiçbir somut sonucun belirtilmediği görülmüştür. Bu kapsamda söz konusu olaya ilişkin bilirkişi incelemeleri de dâhil olmak üzere tüm kanıtları toplamak için alınabilecek makul tedbirleri alma yoluna gidilmeyerek olaya ilişkin ihtimal ve iddialara karşı en başından kayıtsız kalmıştır. Söz konusu ifşanın kamu görevlileri tarafından yapılmadığı kanaatine ulaşan Cumhuriyet Savcılığı tarafından bu sonucun yeterli görüldüğü, başka kim veya kimler tarafından söz konusu eylemin gerçekleştirilebileceği konusunda hiçbir inceleme ve araştırma yapılmadığı anlaşılmıştır. Dolayısıyla belirtilen eksiklikler nedeniyle etkili bir soruşturma yürütülmeden haberleşme hürriyetinin usule ilişkin boyutunun da ihlaline sebep olduğu kanaatine varılmıştır.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

71. 6216 sayılı Kanun'un "Kararlar" kenar başlıklı 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

"(1) Esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir."

72. Başvurucu, ihlalin tespiti ile 50.000 TL manevi tazminat ödenmesi talebinde bulunmuştur.

73. Mevcut başvuruda, Anayasa'nın 22. maddesinde düzenlenen haberleşme hürriyetinin maddi ve usul yönlerinden ihlal edildiği tespit edilmiş olduğundan ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için kararın İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

74. Haberleşme hürriyetinin usule ilişkin boyutu kapsamında etkili bir soruşturma yürütülmesi yükümlülüğünün ihlal edildiğinin tespit edilmesinin yanı sıra haberleşme hürriyetinin maddi yönünün de ihlal edildiğine hükmedilmesi nedeniyle başvurucuya net 10.000 TL manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi gerekir.

75. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 198,35 TL harç ve 1.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.698,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasında güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi varlığını koruma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *başvuru yollarının tüketilmemesi* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Anayasa'nın 22. maddesinde güvence altına alınan haberleşme hürriyetinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 22. maddesinde güvence altına alınan haberleşme hürriyetinin maddi boyutunun ve usul boyutunun İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden soruşturma yapılmak üzere kararın bir örneğinin İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuya net 10.000 TL manevi tazminat ÖDENMESİNE, tazminata ilişkin diğer taleplerin REDDİNE,

E. 198,35 TL harç ve 1.500 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 1.618,35 TL yargılama giderinin başvurucuya ÖDENMESİNE,

F. Ödemelerin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin bilgi için Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE

10/12/2015 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili
Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili
Engin YILDIRIM

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Serruh KALELİ

Üye
Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Alparslan ALTAN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Erdal TERCAN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
M. Emin KUZ

Üye
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Kadir ÖZKAYA

Üye
Rıdvan GÜLEÇ